

מהו לכם, לי היה לו לומר. והנראה דידוע מדות משה ואהרן הם נציה והירד אשר משם יניקת כל הנביאים, ונצח והירד נקראים כרוביים, וב' פעמים כרובי בנימפריא תנז'. והנה פרעה הכחיש נבואתם וחשב שהם מכשפים חזו, על כן אמר כלשון הזה תנז בנימפריא ב' פעמים כרוב, ואמר לכים, רל' כפי מדרגתכם שאתם אומרים שהוא נבואה, תפרסמו משם איזה מופת. וירמו עוד אמר באיצמגנינות תנז לכם מופת, תנז בנימפריא יתמו יאב, שאז בעהיר יצאו לשאר הגליות עד אשר ירחם השי, ורמו להם הנם שתצאו מגלות הנה תנז לכם למופית:

לך אל פרעה וכר הנה יוצא המימיה. כתב הארי זל בסוד הכתוב (שמות יא ח) וירדו כל עבדיך אליה אלי. שפרעה פגם באותיות מ"י דאלקים, ונשארו אתון אליה. ופעם פגם באתון מ"ה, ונשארו אלי. ויש אחר כך וירדו כל עבדיך אליה אלי, עיין שם. בזה יש לפרש הנה יוצא המימיה, יוצא חוץ לשיפה באתון מ"י מ"ה, וכוז ידוקדק הב' ההין תחלה וסוף. ועל פי פשוטו המימיה, על דרך שאמרו רז"ל (ב"ר פס"ה ח') ישבו רשעים לשאולה (תהלים ט ח'), לאמבמי התחתונה שבשואל, דזה יורה ב' הפעולות הלמיד וההיא. ככה בכאן ב' ההין יורה לאמצעות ותוכיות המים, שהיה יוצא לשם לפנות בתוך עומק המים שלא ירגישו, כי עשה את עצמו אלקי באומרו שאינו צריך לנקביו כמו שאמרו רז"ל (שמי' פ"ט ח'):

ויפן פרעה ויבא אל ביתו. תרגום יונתן מפרש ויפן פרעה ועבד צורכיה. מפרש ויפין מלשון הנפנה לנקביו. אבל לא ידענו הענין מה יוציא לנו מהסיפור הזה. ואחשבה דהנה אמרו רז"ל (שמי' פ"ט ח') לך אל פרעה בבקר הנה יוצא המימיה (שמות י ט), להיות שעשה עצמו אלקי ואמר שאין צריך לנקביו, ויצא בכל בקר אל גילום ועשה שם צרכיו (עיין מ"ש לעיל). והנה אמר השיית למשה שיצא לקראתו שם ונצבת לקראתו, באופן שלא יהיה יכול לעשות צרכיו בפניו, ובין דין לדין נתהוהה הויכוח ונתהפכו המים לדם, ונתוודע הדבר ברכים

שמילק הרע מן העולם, אז הטוב נברר ביתרו וכפר בעבודה זרה, והשיב למשה התאומה יתירה ונמר תיקונו. והנה עד הוצרך לתקן מה שהוא היה המלאך המות הראשון בעולם והרג להבל, והנה לקח אלעזר אחת מבנותיו ותלד לו את פנחס אליהו, אשר על ידו תהיה תחיית המתים במהרה בימינו וכוז נשלם תיקונו, הנה תיקונו על ידי בנותיו אשת משה ואשת אלעזר, על כן קראו בכאן פומיאל, אותו האיש שפיסם עגלים להיות גילגול קין כנל, לקח הוא אחת מבנותיו יוגמר התיקון:

ויהי ביום דבר יי אל משה בארץ מצרים. תרגם יונתן והנה ביומא דמליל יי עם משה בארעא דמצרים, הנה אהרן מצית אודניה ושמע מה דמליל עימיה. הנה להיות הפסוק בזה אין לו גמרה, על כן מפרש אותו בחיבור לפסוק שלמעלה (שמות י ט) שמסיים הוא משה ואהרן, רציל שניהם ביחד כאחד אימתי היה זה, ויהי הדבר הזה ביום דבר יי אל משה בארץ מצרים, הגם שהיה הדיבור רק למשה, עם כל זה גם אהרן שמע כי המה אזנו ושמע. וזה היה רק בארץ מצרים, מה שאין כן במשכן קול לו קול אליו (כמדבר ז פט), כמו שדרשו בתורת כהנים (א י) כי למשה לבדו נאמר, והוא שמע ולא אהרן:

ראה נתתיך אלקים לפרעה. למה אנת מסתפי חמי דכבר מניתי יתך דחילא לפרעה וכר. והנה איך צודק לשון ראה, במה ראה. ויצדק הדבר על פי דברי הוזהר (ח"ב ל"ד ע"א) כאשר ראה משה שורש פרעה האין הוא נאחז בקליפה הגדולה, והשיי הראה זאת למשה, היה משה מתיירא לגשת אליו, עד שאמר השיית הנני עליך פרעה מלך מצרים התנין הגדול כר (יחזקאל כ ט). ויש המתרגם מדקאמר הפסוק ראה, היינו שהיה מתיירא, איל השיי אינך צריך לירא כי ראה נתתיך וכר (ויתר ממשמש בעהיר), וכוז יצדק אחר כך ויעש משה ואהרן וכר, מה עשו, היינו שהסירו מלככם יראה פרעה:

כי ידבר אליכם פרעה לאמר תנז לכם מופת. יש לדקדק מהו לשון תנז, הראו היה לו לומר. גם

יהודה המטה וכו' ושל סנפרינן היה והיו י מכות חקוקות עליו נופריקון דצ"ך עדיש וכו'. נ"ל פירושן של הדברים משה אמר הא"ך אוכל להביא עליו עשר מכות, והנה הוא במספרו מספר י יותר ממני, וזה מורה ששורשו בקליפה גדול יותר משורשי בקדושה וזה לעומת זה עשה אלקים, א"ל הקב"ה ואת המטה הזה תקח בידך דייקא להשלים היריד שהיו חקוקין בו י אותיות, ודייק שהיה המטה של סנפרינן, שהוא הספיר גם כן בנימטריא פרעה, זה מה שני"ל:

מדרש (שמיר פ"ה א') באותו שעה היה דוד והכל ממך לדרוש וכו'. רצ"ל תוכל לדרוש בזאת, כי הפסוק (תהלים ל ד) יי העלית מן שאול נפשי חייתי וכו', נאמר במזמור שיר חנוכת הבית לדוד, והנה נתנבא דוד על זמן חנוכת הבית בימי שלמה, וא"ך יאמר אז חייתי וכו', על כרחך לומר שחי אז דוד:

שם והקב"ה עתיד להלביש עפרה שלו למלך המשיח, ומהו עפרה של הקב"ה כתם פז, שנאמר (שיר השירים ה יא) ראשו כתם פז כר, וכתוב (תהלים כא ד) תשית לראשו עפרת פז, עכ"ל. נ"ל ענין פז, שהוא (חסר איזה תיבות) השם הויה עם אותיות לפניו ולאחריו, שהוא שם מדה"ד לפניו ושם כו"ו לאחריו, סך מספרם מנין פ"ז, והוא כשתכפול ב' אותיות הראשונות מכל שם על ב' האחרונות, יעלה בידך מספר כת"ד. והנה מה שילביש השי למשיח במהרה בימינו גם כן פ"ז, כי הוא סוד מלכות בית דוד כירח יכון עולם (שם פט לח), לכנ"ה בנימטריא פ"ז, והמשכילים יבינו וישמחו:

וימלא שבעת ימים וכו'. כשתמלא שבעה פעמים יום, דהיינו כזה י"ד ו"ו פ"ס, בנימטריא כתרא דנוקבא. והנה על פי פשוטו יש לדקדק שהצוי בהתראה לפרעה אמר משה הנה אנכי מכה במטה אשר בידי, משמע שהוא יהיה המכה במטה שלו ודוקא בהכאה, אחר כך נאמר בצוי מהשיי אמר אל אהרן קח מסך, משמע שאהרן יקח מסחו לא משה משה. ונפה ירך על מימי

ובאו החרטומים והיה המזן עם, ופרעה עודנו עומד שם והעמיד עצמו והשתה נקביו, עד שלא היה יכול להתאפק זמן רב ועשה צורכו בפני רבים. ובזה יצדק ולא שת לבו גם לזאת, מה גם. אך הכוונה למכת הדם, ולגדל הבזיון ובושתו לכל:

במכת דם כה אמר ד' בזאת תדע וכו'. אומרו במכה זו בזאת תדע לפי המקנבל בכתבי קודש להאריי ז"ל שמכה זו יוצאה ממלכות דמלכות דקדושה, אמר בזאת תדע, כי ידעת דזאת רמז למלכות, כמד"א (ויקרא טו ג) בזאת יבא אהרן. ויתפרש תדע, מלשון וידע בהם את אנשי סוכות (שופטים ה טו). ור"ל בזאת על ידי מדת הזאת תווסד, שזאת המדה תכה אותך, ומסיים ויפן פרעה וכו' ולא שת לבו גם לזאת: והנה אמר הנה אנכי מכה במטה אשר בידי וכו'. וקשה הא"ך אמר הנה אנכי מכה וכו', ובאמת לא הכה הוא רק אהרן. וגם למה אמר (נמחק איזה תיבות) אנכי ולא הנני מכה וכו'. וגם במטה אשר בידי למה ולא אמר במטה הזה. והנלע"ד שרמז מקום יציאת המכה שהוא מלכות דמלכות בנימטריא תתקצין, והנה רמז בעשייתו הנה אנכי, ר"ל במספר השנים אשר אנכי היום בן פ' שנים, והנני מכה במטה אשר בידי, והנה מצרף מטה אשר ביד משה, ותצרף מספר שנותיו פ', ויעלה לך החשבון תתקצין, מנין מלכות דמלכות: והנה אמר על המים אשר ביאור. הלא היה מספיק שיאמר על מימי היאור, וגם במעשה נאמר על מימי מצרים. והנראה דרמז מקום שנגעה המכה לקומת הקליפה דהיינו כת"ר דנק' דקליפה, ורמז המים אשר ביאור, בנימטריא תת"ש מנין אכ"ה כת"ד דנוקב"א. ובזה הרמז יונח גם כן אומרו הנה אנכי מכה, ולא מצינו בציווי השיי הכאה, רק נפיה. רק רמז שיכה בזה איזה בחינה של הקליפה, ולכך מרומז בנימטריא הנ"ל גם כן אכ"ה, ויפורש עוד איזה ענין השינוי:

במדרש (שמיר פ"ה ג) א"ל הקב"ה ראה נתתיך וכו', א"ל הא"ך אביא עליו עשר מכות, א"ל ואת המטה הזה תקח בידך (שמות י ח), א"ר